

Guidade exkursioner vid Vegeå 2025

Naturifokus

På uppdrag av Vegeå Vattenråd

Sammanfattning

Under året har 120 personer deltagit i guidade exkursioner vid Vegeå! Ytterligare 156 personer har deltagit i guidade exkursioner till Vegeå i Kågeröds mader via Svalövs kommun.

Exkursionerna har gått till Vegeåns mynning i Utvälinge, Humlebäcken i Åstorp, Hasslarpsån och Kågeröds mader. Eleverna och deras lärare har fått lära sig om åars och våtmarkers betydelse i landskapet och fått uppleva det sprudlande livet man kan hitta om man stoppar ner en håv i vattnet!

De har också fått lära sig om utdikningen och hur vattenråd jobbar idag för att uppfylla våra miljömål som ”Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv, Ingen övergödning, God bebyggd miljö mm”.

Under de senaste 200 åren har utdikning av våtmarker och uträtning och utdikning av åar för att få mera åkermark lett till att bara en bråkdel av de ursprungliga våtmarkerna och vattendragen finns kvar i Skåne. Vatten i landskapet är viktigt! För att öka den biologiska mångfalden, motverka torka och översvämningar, rena vattnet från näringsämnen och gifter, samt vara en tillgång som rekreationsområde!

Skolklasserna har fått en halvdagsexkursion med hävning, information om hur landskapet har förändrats och vattnets betydelse i landskapet, samt olika aktiviteter med anknytning till vatten. Läs mera på https://naturifokus.se/?page_id=5741.

120 personer har deltagit i guidade exkursioner vid Vegeå totalt under året!

DATUM	Åk	Skola	Kommun	Grupper	Antal elever	Antal vuxna	Gruppens färdssätt	Exkursionsmål
8 sept	6	Strövelstorps skola	Ängelholm	1	28	2	cykel	Utvälinge Vegeå
30 sept	Gy	Svalövs gymnasium	Svalöv	1	12	2	egna bussar	Kågeröds mader
1 okt	4	Haganässkolan	Åstorp	1	20	3	till fots	Humlebäcken Åstorp
2 okt.	4	Haganässkolan	Åstorp	1	18	3	till fots	Humlebäcken Åstorp
6 okt.	F+3	Kattarps skola	Helsingborg	1	28	4	till fots	Hasslarpsån Folkets park
SUMMA				5	106	14		

Grupper har deltagit från Ängelholm, Svalöv, Åstorp och Helsingborgs kommun. Utöver detta har ytterligare 156 personer har deltagit i guidade exkursioner till Vegeå i Kågeröds mader via Svalövs kommun.

Det skulle vara intressant att rekognosera områden vid Bjuv och Billesholm för att se var det skulle passa bra att ta ut grupper!

Sju skolklasser totalt har besökt Kågeröds mader under året!

Grupperna har sponsrats av Vegeåns Vattenråd och Svalövs kommun. Kågeröds mader är ett fantastiskt våtmarksområde där Vegeå har återfått sitt slingrande lopp och flera dammar har anlagts. Här finns vindskydd, grillplats, bord och bänkar. Här finns även en plattform att skåda fåglar från.

Området invigdes i maj 2023 och under året har naturifokus bjudit ut ett antal skolklasser från Svalövs kommun att lära känna området!

Kågeröds mader upplevs ovanligt artrikt och individrikt jämfört med många av de exkursionsmål naturifokus anordnar exkursioner till! Här finns t ex stavlik vattenskorpion, liten vattensalamander och en stor mängd olika sländlarver! Alla grod- och kräldjur är fridlysta i Sverige, så vattensalamandern släpptes snabbt i igen!

Trenden är att den yngre generationen är ute allt mindre i naturen på sin fritid och får allt mindre naturkontakt. Det är belagt att positiva naturupplevelser ger ett större miljöengagemang, är bra för hälsan, ökar koncentrationen och befäster kunskaper på ett annat sätt när man ser och upplever i verkligheten. Det är otroligt viktigt att vi ger unga naturupplevelser och kunskaper om naturen, inte minst med tanke på de stora miljöutmaningar som vi står inför och som kommande generationer blir tvungna att försöka hantera.

Undersökningar som naturifokus har gjort visar också att många lärare önskar stöttning i att våga gå ut med sina elever. Läs mera om forskning kring utomhuspedagogik och andra positiva effekter som utomhusvistelse ger på naturifokus.se.

"Två elever som tycker att vanlig klassrumsundervisning är utmanande var två av de mest engagerade i övningen"

"Det blir relationsskapande tid på ett annat sätt när man är ute, vilket är viktigt. Vi upptäckte arbetssätt som fångade elevernas intresse"

Samma damm i Kågeröds mader 2022 och 2025! Nu innehåller den ett myller av liv! Samt hjälper oss med ekosystemtjänster som naturlig rening av vattnet från gifter och näringsämnen.

Stavlik vattenscorpion ovan.

Nedan sortering av djuren i iskubsformar. Rovdjur på rött, växtätare på grönt och nedbrytare på svart.

Ryggsimmare, vattenbi, vattenskalbagge, flicksländelarv, gulbrämad dykarlarv och grodyngel är några av de djur vi fick upp!

Nedan några kommentarer från lärare som varit ute på exkursioner med Naturifokus:

"Det ger väldigt mycket att se naturen från verkligt håll och samtidigt få ta del av allt som den har att erbjuda. Vi fick se, höra och göra, vilket gav väldigt mycket för eleverna"

Två sångsvanar som också har glädje av de nya våtmarkerna!

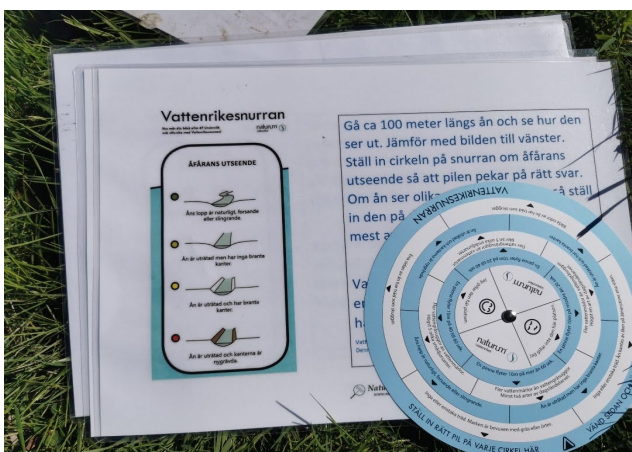
Den återmeandrade å-fåran 2022 och 2025.

Det finns många skyltar som beskriver området!

Åk 6 från Strövelstorps skola cyklade ut till Utvälinge för att uppleva Vegeån där!

Eleverna håvade och undersökte djurlivet, sorterade djuren i rovdjur, växtätare och nedbrytare. De undersökte åns naturvärde med vattenrikesnunnan, samt var naturvårdare! Man kan även vandra ut på en lång spång genom ett spännande vassbälte ut till Sandön, vilket de gjorde som avslutning!

Mellan Strövelstorp och Utvälinge finns en 8 km lång led – Vegeåleden – som passerar Vegeholms slott. Från Strövelstorp utgår också Örjabäcksleden på 4,5 km. Den går till Ausås där bäcken är riktigt fin!

Två mellanstadieklaser från Haganässkolan i Åstorp besökte Humlebäcken!

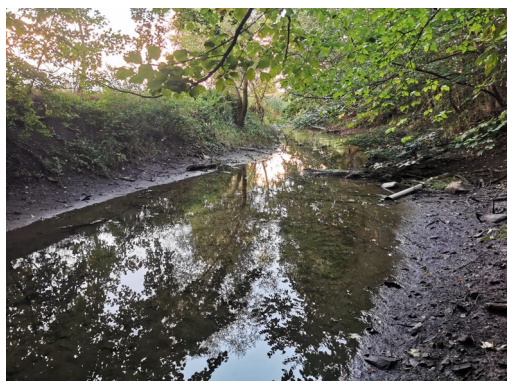
Humlebäcken är ett exempel på en rätad å-fåra. Vattnet rinner långsamt här och det finns mycket vattenväxter och en hel del djurliv. I nära anslutning finns också en damm full av växtlighet och djur! Eleverna fick inte vara med på bild.

Förutom att undersöka djurlivet blev det lekar på temat – som trollsländeleken och benkoll! Samt den ena dagen ett fågeltema!

Söder om Åstorp finns Maglabykärr, en fantastisk anlagd våtmark. Ängagårdsbäcken, senare Kölebäcken, rinner från våtmarken. Det går att ta sig hit på cykelvägar från Åstorp!

Kattarps skola undersökte livet i Hasslarpsån!

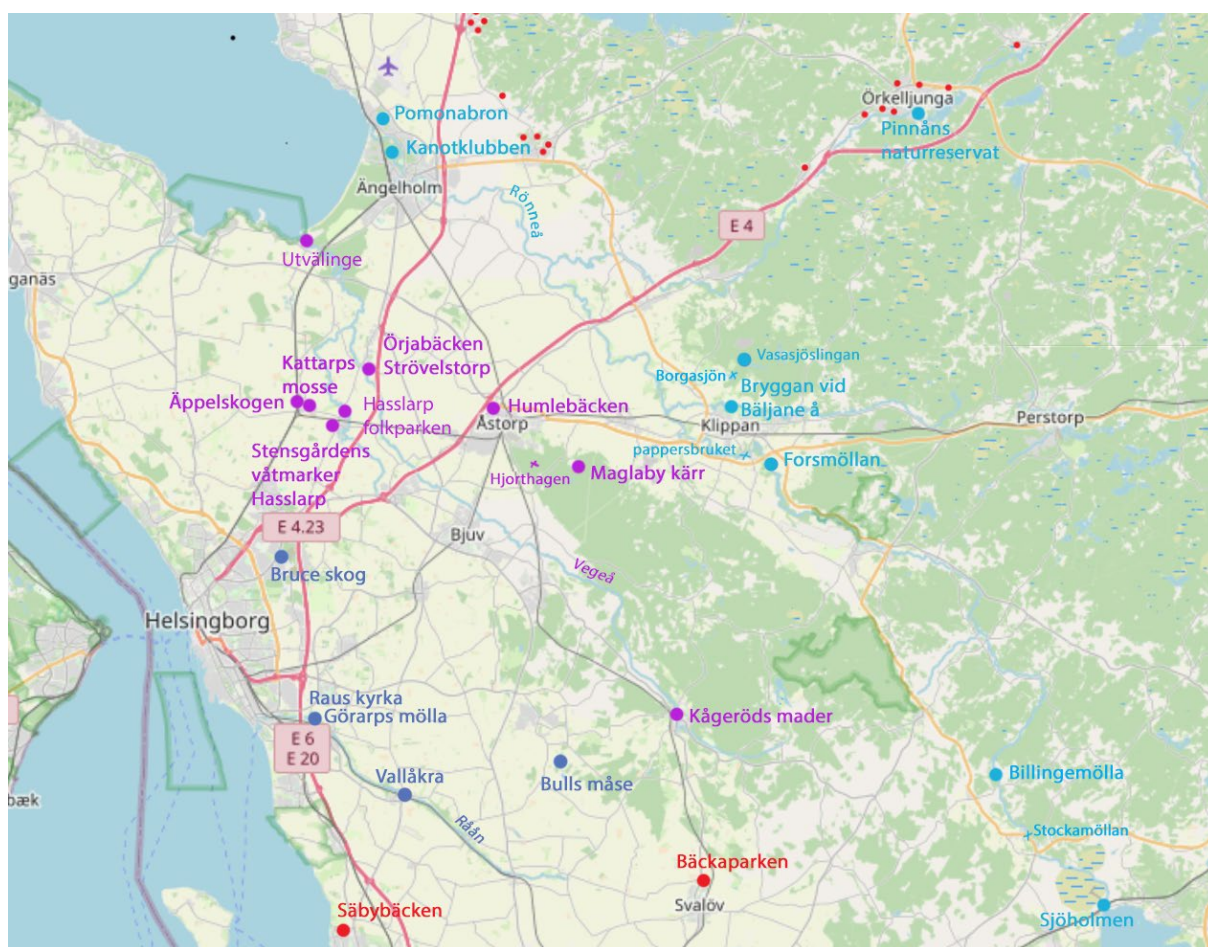
En oktoberdag kom åk 3 och en förskoleklass vandrande till Folkets Park i Hasslarp för att besöka ån! Treorna hjälpte sina fadderbarn i förskoleklassen att upptäcka djurlivet!

Det var inte lätt, denna höst, att hitta bra vatten i Hasslarp och Kattarp! Vattennivån var mycket låg! Det finns dock fina ställen – som ett par fina dammar ute på ett fält i utkanten av Hasslarp tillhörande Stensgården, ägare Anna Wemmert som jobbar på Jöns Jonsgården i Kattarp. Dessa skulle kunna passa på våren innan växtligheten har hunnit växa upp! I Kattarp finns även Kattarps mosse och Äppelskogen som skulle kunna passa vid högre vattenstånd.

Rekognoseringar

Vi var ute och rekognoserade innan för att se var det kunde passa att komma ut med klasser. Eftersom det var så lågt vattenstånd behövde vi besöka många platser för att hitta bra exkursionsmål för året. Flera platser som vi hittade skulle kunna passa vid högre vattenstånd, t ex på våren.

Rosa platser tillhör Vegeå, ljusblå Rönneå, mörkblå Råån och orange Saxån-Braån.

Det finns många flera områden längs ån som skulle vara intressanta att besöka för att se om de passar för skolklasser! Exempelvis norr om Bjuv och Billesholm, samt Åvarp, Ausås och Hallabäcken.

Kontakt för exkursionerna: Erik Fridolf i Vegeå Vattenråd, åtgärdssamordnare för Vegeå och Rönneå vattenråd, erik.fridolf@engelholm.se. naturpedagog Inna Ljungblom, naturifokus@gmail.com